

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8C/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201016
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222201016.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
8C/30/2022

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Bratislava, Mlynská dolina, IČO: 47 232 480, proti žalovanému: A. B., nar.: 18.02.1972, bytom C. XX, o zaplatenie 457,80 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2
8C/30/2022

Súd konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 329,44 Eur.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 114,44 Eur spolu s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 1,85 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

Žalovaný má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 50%.

odôvodnenie:

5
8C/30/2022

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 19.05.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 457,80 Eur titulom úhrady za služby verejnosti podľa zákona č. 340/2012 Z.z., ako aj úhrady poštových sadzieb spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 1,85 Eur a náhrady trov konania.

Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odpor s odôvodnením, že nárok žalobcu je premlčaný vo všeobecnej premlčacej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Žalovaný tiež namietal, že spor je spotrebiteľský. Podmienkou vzniku

zmluvného vzťahu so žalobcom je uzavretie štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, a teda aj tento pridružený vzťah musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou o dodávke elektriny, od ktorej sa odvíja. Keďže žalobca podal žalobu dňa 19.05.2022, nárok žalobcu z predpísaných platieb pred 19.05.2019 je premlčaný. Od 19.05.2019 do 30.11.2021 mal žalovaný zaplatiť celkom 31 platieb po 4,64 Eur, spolu 143,84 Eur. Žalovaný za uvedené obdobie zaplatil žalobcovi sumu 37,12 Eur. Nárok žalobcu by preto mohol predstavovať sumu 106,72 Eur.

Žalobca podaním doručeným súdu dňa 03.08.2022 z dôvodu vznesenia námietky premlčania zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 329,44 Eur za obdobie od 01/2010 – 04/2019. Uviedol, že sa domáha zaplatenia nezaplatených úhrad za obdobie 05/2019 – 11/2021 vo výške 111,36 Eur; ďalej poštových sadziab spojených s vymáhaním vo výške 1,85 Eur, pokuty vo výške 17 Eur, ako aj náhrady trov konania. Ďalej uviedol, že namieta aby predmetný právny vzťah bol spotrebiteľský. Žalobca nie je dodávateľom podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS žalovaný neplatí na základe zmluvy, ale táto povinnosť mu vyplýva priamo zo zákona.

Na vyjadrenie žalobcu žalovaný doručil súdu dňa 05.09.2022 podanie, v ktorom uviedol, že zotrváva na všetkých argumentoch, ktoré uviedol v odpore.

Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, predpisov a platieb, oboznámením výšky nedoplatku, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

Žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie predmetnej žaloby podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska.

Žalovaný má byť podľa § 3 písm. a) citovaného zákona, platiteľom úhrady za služby verejnosti vo výške 4,64 Eur s periodicitou platenia úhrad mesačne v zmysle § 7 citovaného zákona.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona, úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Žalobca kontrolou úhrad v zmysle § 8 citovaného zákona zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby za obdobie od 01.01.2010 – 30.11.2021 nezaplatil 95 mesačných predpisov v celkovej výške 440,80 Eur.

Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 citovaného zákona písomnou výzvou zo dňa 03.11.2021 vyzval žalovaného na zaplatenie úhrady omeškanej platby a na zaplatenie poštových sadziab v súvislosti s odoslaním výzvy. Žalovaný výzvu prevzal dňa 11.11.2021. Nakoľko žalovaný uvedenú úhradu nezaplatil v lehote 30 dní od doručenia uvedenej výzvy je povinný v zmysle § 10 ods. 3 citovaného zákona zaplatiť aj pokutu vo výške 17 Eur.

Podľa § 3 písm. a) citovaného zákona v znení účinnom od 01.07.2014, platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

Podľa § 5 citovaného zákona, (1) Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ak žije v domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a vznik tejto skutočnosti oznámi a zároveň preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. b). (2) Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1. (3) Od povinnosti platiť úhradu sú oslobodení aj a) Rozhlas a televízia Slovenska, Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, Rada pre vysielanie a retransmisiu, b) zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže, c) školy a školské zariadenia, d) nemocnice, liečebne, hospice a domy ošetrovateľskej starostlivosti, e) zariadenia sociálnych služieb, zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, f) osoby, ktoré nie sú občanmi Slovenskej republiky a ktoré požívajú diplomatické výsady a imunity podľa medzinárodného práva, ak je zaručená vzájomnosť.

Podľa § 6 ods. 1, 2 citovaného zákona, (1) Platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c). (2) Nárok na platenie úhrady len za jedno odberné miesto podľa odseku 1 vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ podľa § 3 písm. a) oznámil a preukázal vznik skutočnosti podľa odseku 1.

Podľa § 7 citovaného zákona, (1) Povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. (2) Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca. (3) Úhradu možno zaplatiť jednorazovo za štvrtrok, polrok alebo rok; platiteľ je povinný zaplatiť úhradu do posledného dňa prvého kalendárneho mesiaca obdobia, za ktoré sa táto úhrada platí. (4) Úhradu alebo jej časť zaplatenú bez právneho dôvodu je vyberateľ úhrady povinný platiteľovi vrátiť do 60 dní odo dňa a) zistenia tejto skutočnosti vyberateľom úhrady alebo b) doručenia písomnej žiadosti platiteľa o vrátenie úhrady alebo jej časti; k žiadosti platiteľ priloží doklad preukazujúci nárok na vrátenie tejto úhrady alebo jej časti. (5) Právo na vrátenie úhrady alebo jej časti podľa odseku 4 zanikne uplynutím dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola úhrada vyberateľovi úhrady zaplatená. (6) Úhrada sa platí na účet vyberateľa úhrady.

Podľa § 8 citovaného zákona, kontrolu platenia úhrady vykonáva vyberateľ úhrady.

Podľa § 9 ods. 6, 7 zák. č. 340/2012 Z.z. v znení účinnom od 01.07.2014, (6) Platiteľ je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní odo dňa, keď došlo k skutočnosti, a) vznik, zmenu alebo zánik povinnosti platiť úhradu a zároveň túto skutočnosť preukázať b) vznik alebo zánik oslobodenia od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať, c) vznik nároku platiť úhradu len za jedno odberné miesto podľa § 6 ods. 1 a zároveň túto skutočnosť preukázať, d) vznik, zmenu alebo zánik skutočnosti rozhodujúcej na určenie sadzby úhrady podľa § 6 ods. 3 a zároveň túto skutočnosť preukázať. (7) V písomnom oznámení podľa odseku 6 uvedie platiteľ podľa a) § 3 písm. a) meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu odberného miesta, číslo odberného miesta, adresu na doručovanie písomností a skutočnosti podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 druhej vety a ods. 3, a ak je platiteľ oslobodený od povinnosti platiť úhradu podľa § 5 ods. 1 alebo platí úhradu zníženú podľa § 6 ods. 3, aj rodné číslo; prílohou písomného oznámenia o zániku povinnosti platiť úhradu je aj 1. doklad o ukončení odberu elektriny v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti, alebo 2. doklad o zmene odberateľa elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre ktoré bol platiteľ evidovaný dodávateľom elektriny ako odberateľ elektriny v domácnosti, b) § 3 písm. b), ktorý je 1. právnickou osobou, obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo organizácie, adresu na doručovanie písomností a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie úhrady, 2. fyzickou osobou,

obchodné meno, miesto podnikania, identifikačné číslo organizácie alebo meno, priezvisko, trvalý pobyt, adresu na doručovanie písomností a počet zamestnancov rozhodujúci na určenie úhrady.

Podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona, ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, 1) Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. (3) Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Predmetom sporu je nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky titulom nezaplatenia úhrady za služby verejnosti zo strany žalovaného ako platiteľa úhrady podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z.

Vyberateľom úhrady a ich príjemcom je podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona žalobca. Rozhlas a televízia Slovenska je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 532/2010 Z.z. Predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré sú tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania, ktorých právny základ a výšku upravuje zákon č. 340/2012 Z.z. Koncesionársky poplatok je považovaný za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Uvedené poplatky nie sú platbou za ponuku programov, ani za ich užívanie, teda sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. Fyzická, resp. právnická osoba platí za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov, prostredníctvom, ktorých financuje verejnú službu, ktorá mu je poskytovaná ako občanovi, avšak nie v pozícii spotrebiteľa. Sadzba poplatku nie je určená náhodne, ale ide o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejnoprávneho vysielateľa, ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou, a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Súčasný systém financovania žalobcu vychádzal do zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi. Pre definíciu sporu súdnej veci ako spotrebiteľskej, chýbajú základné znaky spotrebiteľského právneho vzťahu a to existencie spotrebiteľskej zmluvy a štatút žalobcu, ako dodávateľa plnenia v rámci obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (rozhodnutie Krajského súdu Bratislava 2Co/125/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici 13Co/44/2020 a Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 5Co/322/2018).

V zmysle ustanovenia § 19 ods. 6 zákona č. 532/2010 Z.z žalobca nemôže verejné prostriedky získané z koncesionárskych poplatkov ani používať na podnikateľskú činnosť. Taktiež v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 340/2012 príjmy z úhrady a pokút môže použiť výhradne na zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielať a nie na svoju podnikateľskú činnosť.

Z predloženého prehľadu predpisov a platieb vyplýva, že žalovaný neuhradil koncesionárske poplatky za obdobie od 01.01.2010 – 30.11.2021.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania a dátum podanej žaloby dňa 19.05.2022 je nárok žalobcu na zaplatenie koncesionárskych poplatkov v zmysle § 100 a 101 Občianskeho zákonníka premlčaný za obdobie od 01.01.2010 do 30.04.2019.

Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 C.s.p., súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

Keďže žalobca zoberal žalobu v uvedenej časti späť pred začatím pojednávania vo veci samej, súd konanie v časti o zaplatenie 329,44 Eur postupom podľa § 144-146 C.s.p. zastavil.

Nárok žalobcu je dôvodný v časti o zaplatenie nezaplatených koncesionárskych poplatkov za obdobie 05/2019 – 11/2021, uvedené obdobie predstavuje 31 mesiacov (nie 24, ako to uvádza žalobca v podaní z 03.08.2022). Platba za mesiac máj 2019 bola splatná k 31.05.2019 (§ 7 ods. 2 citovaného zákona). Podaním žaloby dňa 19.05.2022 došlo k premlčaniu práva na zaplatenie platieb splatných k 19.05.2021. Žalovaný bol povinný za mesiac máj 2021 zaplatiť úhradu k 31.05.2019. Podľa rozpisu platieb predložených žalobcom, za obdobie od 02.05.2019 do 11/2021 žalovaný zaplatil titulom koncesionárskych poplatkov sumu 46,40 Eur (5 x 9,28 Eur, t.j. 10 x 4,64 Eur). Suma 4,64 Eur za 31 mesiacov predstavuje 143,84 Eur – 46,40 Eur (10 x 4,64 Eur), ktoré žalovaný zaplatil. Na zaplatenie tak zostáva 97,44 Eur (21 x 4,64 Eur, pretože 31-10 = 21). V časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 13,92 Eur (žiadaných 111,36 Eur namiesto 97,44 Eur) súd žalobu zamietol.

Podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona, ak platiteľ nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote 30 dní od doručenia výzvy, je platiteľ povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu vo výške 17 Eur.

Žalobca výzvou zo dňa 03.11.2021 vyzval žalovaného na zaplatenie nedoplatku vrátane poštových sadzieb v lehote 30 dní od doručenia výzvy, ktorú žalovaný prevzal 11.11.2021. Keďže žalovaný v zákonom stanovenej lehote nedoplatok na úhradách za služby verejnosti neuhradil, súd vyhovel žalobe aj v časti o zaplatenie nákladov poštových sadzieb spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 1,85 Eur, ako aj pokuty vo výške 17 Eur podľa zák. č. 340/2012 Z.z.

Žalovaný je v zmysle vyššie uvedeného povinný žalobcovi zaplatiť sumu 97,44 Eur titulom istiny, sumu 17 Eur titulom pokuty, spolu 114,44 Eur a náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 1,85 Eur. Vo zvyšku (13,92 Eur) súd žalobu zamietol.

Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Pomerne úspešnejším v konaní bol žalovaný, pretože žalobca vzal z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalobu späť v časti 329,44 Eur, v časti 13,92 Eur bol neúspešný pre jej zamietnutie. Čiastočný pomer úspechu žalobcu (suma 116,29 Eur k žiadaným 459,65 Eur) je 25%, žalovaného 75%. V čistom úspech predstavuje 50% v prospech žalovaného (75-25).

Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

7

8C/30/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené,

kto ho robí,
ktorej veci sa týka,
čo sa ním sleduje,
podpis,
spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky,

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.